



REGISTRIKOOD 10171636
RIIA 35, TARTU 50410
TEL 7300 310
FAKS 7300 315
kobras@kobras.ee

TÖÖ NR 2017 - 082

Asukoht (L-Est'97)

X 6477930

Y 647045

**ILMATSALU KÜLAS ASUVATE KRUUSA
JA KARJÄÄRI MAAÜKSUSTE JA
LÄHIALA DETAILPLANEERING
SELETUSKIRI JA JOONISED**

Objekti aadress: *TARTUMAA, TARTU LINN, ILMATSALU
KÜLA, KRUUSA JA KARJÄÄRI
MAAÜKSUS*

Tellijal kohalik omavalitsus: *TARTU LINNAVALITSUS
RAEKOJA PLATS 1A, TARTU LINN,
TARTUMAA*

Töö täitja: *KOBRAS AS*

Juhataja: *URMAS URI*

Projektijuht/ planeerija: *TEELE NIGOLA*

Planeerija: *KREETE LÄÄNE*

Kontrollija: *REET LEHTLA*



Jaauuar 2020

TARTU

Üldinfo

TÖÖ NIMETUS:	Ilmatsalu külas asuvate Kruusa ja Karjääri maaüksuste ja lähiala detailplaneering
OBJEKTI ASUKOHT:	Tartumaa, Tartu linn, Ilmatsalu küla, Kruusa ja Karjääri maaüksus (kü tunnus 83101:001:0219 ja 83101:001:0174)
TÖÖ EESMÄRK:	Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on maa kasutamise sihtotstarbe osaline muutmine elamumaaks ning sellele hoonestusõigusega alade moodustamine, hoonete ehitusõiguse määramine, tehnovõrkude ja –rajatiste asukoha määramine, Ilmatsalu jõe ja planeeringualal paikneva veekogu edelanurga vahelisele alale Karjääri katastriüksusel lautri asukoha määramine ning hoonestusalale juurdepääsutee kavandamine Leetsi teelt lähtuvalt. Planeeringuala pindala on ca 16 ha.
TÖÖ LIIK:	Detailplaneering
TÖÖ TELLIJAJA / KOHALIK OMAVALITSUS:	Tartu Linnavalitsus Raekoja plats 1a 50089 Tartu
Kontaktisik:	Liis Randmets
HUVITATUD ISIK:	AB Textile OÜ Aare Vanari
TÖÖ TÄITJA:	Kobras AS Registrikood 10171636 Riia 35, 50410 Tartu Tel 730 0310, faks 730 0315 http://www.kobras.ee
Projekti juht:	Teele Nigola - maastikuarhitekt-planeerija Tel 730 0310 teele@kobras.ee
Planeeringu koostajad:	Teele Nigola - maastikuarhitekt-planeerija Kreete Lääne – maastikuarhitekt-planeerija Kadri Kattai - maastikuarhitekt-planeerija Ene Kõnd – geoloog, joonestaja
Konsultandid:	Urmas Uri - geoloog, keskkonnaekspert (KMH0046), planeeringu keskkonnatingimuste küsimustega tegelev spetsialist Reet Lehtla - maastikuarhitekt-planeerija
Kontrollijad:	Reet Lehtla - maastikuarhitekt-planeerija Ene Kõnd - tehniline kontrollija

Kobras AS litsentsid / tegevusload:

1. Keskkonnamõju hindamise tegevuslitsents:
KMH0046 Urmas Uri
2. Keskkonnamõju strateegilise hindamise juhtekspert:
KSH024 Urmas Uri
3. Hüdrogeoloogiliste tööde tegevusluba nr 379.
Hüdrogeoloogilised uuringud.
Hüdrogeoloogiline kaardistamine.
4. Maakorraldustööd. Tegevuslitsents 15 MA-k.
5. MTR-i majandustegevusteed:
 - Ehitusuuringud EG10171636-0001;
 - Ehitusprojektide ja ehitiste ekspertiisid EK10171636-0001;
 - Omanikujärelevalve EO10171636-0001;
 - Projekteerimine EP10171636-0001.
6. Maaparandusalal Tegutsevate Ettevõtjate Registri (MATER) registreeringud:
 - Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve MO0010-00;
 - Maaparandussüsteemi projekteerimine MP0010-00;
 - Maaparanduse uurimistöö MU0010-00;
 - Maaparanduse ekspertiis MK0010-00.
7. Muinsuskaitseameti tegevusluba E 377/2008. Vastutav spetsialist Teele Nigola (VS 606/2012, tähtajatu). Ehitismälestiste, ajaloomälestiste, tööstusmälestiste ja UNESCO maailmapärandi nimekirja objektidel konserveerimise ja restaureerimise projektide ning muinsuskaitse eritingimuste koostamine, uuringud ja muinsuskaitsealine järelevalve (s.h muinsuskaitsealadel) maastikuarhitektuuri valdkonnas.
8. Veeuuringut teostava proovivõtja atesteerimistunnistus (reoveesetest, pinnaveest, põhjaveest, heit- ja reoveest proovivõtmine) Noela Kulm - Nr 1148/14, Tanel Mäger – Nr 1161/14.
9. Kutsetunnistused:
 - Diplomeeritud mäeinsener, tase 7, kutsetunnistus nr 095665 – Urmas Uri;
 - Diplomeeritud mäeinsener, tase 7, kutsetunnistus nr 116662 – Tanel Mäger;
 - Volitatud hüdrotehnikainsener, tase 8, kutsetunnistus nr 106122 – Erki Kõnd;
 - Diplomeeritud hüdrotehnikainsener, tase 7, kutsetunnistus nr 120446 – Martin Võru;
 - Diplomeeritud hüdrotehnikainsener, tase 7, kutsetunnistus nr E000481 – Ervin R. Piirsalu;
 - Diplomeeritud veevarustuse- ja kanalisatsiooniinsener, tase 7, kutsetunnistus nr E000482 – Ervin R. Piirsalu;
 - Volitatud maastikuarhitekt, tase 7, kutsetunnistus nr 089284 – Teele Nigola;
 - Ruumilise keskkonna planeerija, tase 7, kutsetunnistus 109264 – Teele Nigola;
 - Geodeet V (EKR tase: 7), kutsetunnistus nr 083232 – Ivo Maasik;
 - Geodeet V (EKR tase: 7), kutsetunnistus nr 083233 – Marek Maaring.

1. Planeeringu koostamise alus

Detailplaneeringu koostamise aluseks on Tähtvere Vallavolikogu 21.10.2016 otsus nr 1-2/ 24 „Ilmatsalu küla Kruusa ja Karjääri kinnistute ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamine“.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on maa kasutamise sihtotstarbe osaline muutmine elamumaaks ning sellele hoonestusõigusega alade moodustamine, hoonete ehitusõiguse määramine, tehnovõrkude ja –rajatiste asukoha määramine, Ilmatsalu jõe ja planeeringualal paikneva veekogu edelanurga vahelisele alale Karjääri katastriüksusel lautri asukoha määramine ning hoonestusalale juurdepääsutee kavandamine Leetsi teelt lähtuvalt.

1.1. Arvestamisele kuuluvad varem koostatud planeeringud ja dokumendid

- Tähtvere Vallavolikogu 21.10.2016 otsus nr 1-2/ 24 „Ilmatsalu küla Kruusa ja Karjääri kinnistute ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamine“;
- Tähtvere Vallavolikogu 21.07.2016 määrusega nr 14 kehtestatud „Tähtvere valla üldplaneering“;
- Tartumaa maakonnaplaneering 2030+.

1.2. Olemasolevad alusplaanid ja muu info ala kohta

Detailplaneeringu alusplaaniks on Kobras AS poolt koostatud Karjääri ja Kruusa katastriüksuse geodeetiline mõõdistus, töö nr 2019-165 mõõtkavas 1:500, mõõdistatud 23.07.2019. Täiendav info tugineb Maa-ameti kodulehele.

1.3. Detailplaneeringu koostajad

Käesoleva detailplaneeringu koostamises osalesid Kobras AS-i poolt planeerijad Teele Nigola, Kreete Lääne ja Kadri Kattai, konsultandina planeerija Reet Lehtla ja tehnilise kontrollijana Ene Kõnd.

2. Olemasoleva olukorra iseloomustus

2.1. Planeeringu ala üldinfo ja iseloomustus

Planeering koostatakse Tähtvere vallas Ilmatsalu külas kahele maaüksusele: Kruusa (katastritunnus 83101:001:0219, pindala 6,69 ha, sihtotstarve 100% maatulundusmaa) ja Karjääri maaüksusele (katastritunnus 83101:001:0174, pindala 8,98 ha, sihtotstarve 100% maatulundusmaa) ja lähialale.

Planeeringuala asub suures osas Kärevere kruusamaardla (maardla registrikaardi nr 383) ehituskruusa tarbevaru alal ning Karjääri maaüksusele ulatub osa Kärevere kruusakarjääri mäeeraldisest ja selle teenindusmaast. Osa maardla varust on välja kaevandamata, kuid mäeeraldis ja selle teenindusmaa on vastavalt Keskkonnaameti 02.07.2015 korraldusele nr JT 1-15/15/392 “Kärevere kruusakarjääri mäeeraldise korrastatuse tunnistamine” korrastatuse

tunnistatud. Lisaks tunnistati korrastatuks Keskkonnaameti korraldusega 14.09.2015 nr JT 1-15/15/392 Kärevere II kruusakarjääri mäeeraldis koos teenindusmaaga. Kruusamaardla alal hoonestuse rajamine ei ole tulenevalt Maapõueseadusest (§ 14) lubatud, sest see takistab varule juurdepääsu. Samas ei ole vastavalt Looduskaitseaduse paragrahvile 37 lubatud maavara kaevandamine veekogu kalda piiranguvööndis. Seetõttu on Kruusa kinnistul hoonestuse rajamise võimalus tänases situatsioonis olemas Leetsi järve piiranguvööndis väljaspool ehituskeeluvööndit.

Karjääri maaüksusel paikneb kaevandustegevuse tagajärjel tekkinud ja mitmeid aastaid tagasi veega täitunud süvend. Veekogu on Keskkonnaregistris arvele võetud tehisjärvena (Leetsi järv), mille veepeegli pindala on 10,8 hektarit. Järv ei ole käesoleval ajal avalikult kasutatav veekogu, kuid vastavalt Kärevere ja Kärevere II kruusakarjääri korrastamisprojektile on see kujundatud laugenõlvaliseks veekoguks ning Tähtvere valla üldplaneeringu kohaselt tuleb korrastatud tehisjärvel ja selle kaldaalal tagada avalik ja puhkeotstarbeline kasutus. Vastavalt veeseaduse § 24 lõikele 1 kinnitab avalikult kasutatavate veekogude nimekirja Vabariigi Valitsus. Eelnevale tuginedes kavandatakse planeeringuga Leetsi järv avalikuks veekoguks ja planeeringu kehtestamise järgselt teeb Tartu linn Keskkonnaministeeriumile ettepaneku lisada Leetsi järv avalikult kasutatavate veekogude nimekirja.

Kruusa maaüksuse loodeosa on võsastunud, idaosa on kaetud metsaga, edelaosa on niiske rohumaa ning keskosas paikneb kuiv rohumaa. Kuna tegu on niiske alaga, paikneb kogu planeeringualal kraave, kanaleid ja tiike.

Ala jääb Ilmatsalu jõe valgale, kuid on mõjutatud nii Ilmatsalu jõe kui ka kaudselt Emajõe üleujutustest. Tuginedes Emajõe hüdroloogilisele pikaajalisele andmete vaatlusreale tõuseb planeeringualal Emajõe maksimaalne veetase absoluutkõrguseni 34,7 m 1% tõenäosusega (kord saja aasta jooksul) ning kõrguseni 34,3 m 5% tõenäosusega (kord 20 aasta jooksul). Üleujutusvee äravoolu antud piirkonnas takistab muuhulgas Kärevere sild, mis ületab Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa põhimaanteed. Tõenäosuste info põhineb 2018. aastal koostatud tööle "Kliimamuutustega kaasneva üleujutusohu prognoosimine Emajõe vesikonnas ning leevendavate meetmete määramine Tartu linna üleujutusriskiga aladel".

Planeeringuala reljeef on üksikute tehislake küngastega, kuid üldiselt tasane kirde-edelasuunalise langusega, absoluutkõrgused jäävad vahemikku 30,73 kuni 35,8 meetrit. Leetsi järve lõunakaldal asub kuni 2,5 meetri kõrgune võsastunud vall. Tegemist on samuti tehislaku tekkega pinnavormiga, mis on seotud karjääri tegevusega ning Leetsi järve kujundamisega. Maa-ameti mullakaardi andmetel esineb planeeringualal gleistunud leostunud muld (Kog), gleistunud leetjas muld (Klg), leostunud gleimuld (Go), küllastunud turvastunud muld (Go1), väga õhuke ja sügav madalsoomuld (M', M''), lammi-gleimuld (AG) ning väga õhuke, õhuke ja sügav lammi-madalsoomuld (AM', AM'', AM'''). Vastavalt mullakaardile on Leetsi järve lõunaosas lammi-madalsoomullad, mis on moodustunud Ilmatsalu jõe ja Emajõe üleujutuste tulemusena. Täna

seisuga on see vahetult järve kaldale äärde jääv ala aga kaetud ca 2 meetri paksuse järvest väljakaevatud karjääri kattepinnasega, mistõttu selles asukohas kaardistatud lammiala täna ei ole pikaajaliselt üleujutatav ja sisuliselt ei ole seetõttu enam tegemist lammialaga.

Alal on läbiviidud geoloogilised uuringud, mille asendiplaan ja profiilid, on esitatud planeeringu lisades. Turbamulla kiht on uuringu materjalide põhjal erineva paksusega, kõige sügavam on profiili põhjal turbakiht 1,2 meetrit. Turbakihi all on valdavalt saviliiv ja kruus.

Uurimaks hoonestuse rajamise võimalusi, viidi alal läbi puurimised. Need selgitasid vajaduse ca 7-9 m pikkuste vaiade kasutamiseks hoone vundamendi rajamisel.

Kruusa maaüksuse idaservas asub Ilmatsalu I (TTP-393) maaparandussüsteemi reguleeriv võrk. Karjääri maaüksuse lääneservas asub Ilmatsalu jõgi, mis ühtlasi on riigi poolt hallatava ja korrashoitava maaparandussüsteemi üle 25 km² suuruse valgalaga ühiseesvool (kuivendus).

Planeeringualal ei asu ühtegi hoonet. Kruusa maaüksuse loodeosa läbib loode-kagusuunaliselt F2 elektriõhuliin alla 1 kV koos liitumiskilbiga, maaüksuse keskosa läbib kirde-edelasuunaliselt kruuskattega tee ning loodeservas ja väikses osas ka põhjaservas kulgeb pinnastee.

Juurdepääs planeeringualale on riigimaanteelt number 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa kilomeetrit 170,94 olemasoleva ristumiskoha kaudu mööda erateed ca 225 meetrit. Juurdepääsutee asub Taraski (katastritunnus 83101:001:0039) ja Leetsi (katastritunnus 83101:001:0043) maaüksusel (vt joonisel 1). Läbi Kruusa maaüksuse on ka Väike-Taraski maaüksuse (katastritunnus 83101:001:0166) juurdepääs.

Planeeringuala piirinaabriks on järgmised maaüksused:

- põhjas:

Kärevere karjäär (kü tunnus 83101:001:0168, maatulundusmaa 55%, veekogude maa 45%);

Leetsi (kü tunnus 83101:001:0043, maatulundusmaa 75%, ärimaa 25%);

- idas:

Uue-Taraski (kü tunnus 83101:001:0041, sihtotstarve 100% maatulundusmaa);

- kirdes

Taraski (kü tunnus 83101:001:0039, sihtotstarve 100% maatulundusmaa);

- lõunas ja läänes:

Laeva metskond 64 (kü tunnus 83101:001:0271, sihtotstarve 100% maatulundusmaa);

- Kruusa kü keskel:

Väike-Taraski (kü tunnus 83101:001:0166, sihtotstarve 100% elamumaa).

Planeeringuala asukoht on näidatud situatsiooniskeemil (joonis 1).

2.2. Kõrgema astme planeeringute seosed

Planeeringuala piirneb idast, läänest ja lõunast üldplaneeringuga kavandatud rohevõrgustiku tuumalaga. Planeeringualale ulatub üldplaneeringuga kavandatud väärtuslik maastik, kuhu kuulub ka Emajõe luhaala.

Ala asub detailplaneeringu koostamise kohustusega alal. Osa Kruusa maaüksuse lääneservast ja osa Karjääri maaüksuse kirdenurgast on üldplaneeringuga planeeritud üldmaaks, ülejäänud osas on see kavandatud puhke- ja virgestusalana. Kärevere kruusakarjääri rekultiveeritud kallas on üldplaneeringuga kavandatud Kärevere kruusakarjääri rekultiveerimise järgselt supluspaigaks ja veespordi harrastamise kohaks. Lisaks on Kärevere kruusakarjääri puhkeala Tartust alguse saava Jänese matkaraja ja selle jätkuna Tartumaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringuga „Tartu linna lähialade ja linna vahelised territoriaalsed seosed“ planeeritud Luha matkaraja sihtpunktiks. Läbides planeeringuala on võimalik supluskohast liikuda tänasele RMK Ilmatsalu-Kärevere Linnutee matkarajale.

Vastavalt üldplaneeringule on maa-ala Kärevere sillast lõunas, Leetsi kinnistu ja Emajõe vahel, planeeritud võimaliku sildumisrajatise, piknikuplatsi ja matka teeninduspunkti tarbeks.

Kruusa ja Karjääri maaüksuste planeeringulahendus on Tähtvere valla üldplaneeringuga kooskõlas. Kogu planeeringualale on kehtiva üldplaneeringuga ette nähtud kasutus puhke- ja virgestusalana, korrastatud tehisejärvel ja selle kaldaalal tuleb tagada avalik ja puhkeotstarbeline kasutus. Planeeringualale ulatub osaliselt Leetsi järve kalda alal üldmaa juhtfunktsioon. Detailplaneeringus on arvestatud puhke- ja virgestusala funktsiooni - enamuse alasid on planeeritud loodusliku maana ja veekogude maana, erandiks üks elamumaa krunt. Leetsi järve kallasrada on avalikkusele kasutamiseks avatud, seega on üldmaa funktsioon samuti täidetud. Üldplaneeringu kohaselt peab tehiseveekogu tervikuna olema puhkealana kasutatav. Selles osas arvestab detailplaneering üldplaneeringus sätestatuga. Kogu järve ala on jätkuvalt veespordi vms kasutuseks avalikult kasutatav.

2.3. Planeeringuala kontaktvööndi funktsionaalsed seosed

Kalastamise eesmärgil kasutatakse nii Emajõe kui Ilmatsalu jõe kaldaala lõunasuunda jäävat piirkonda, mis jääb Leetsi järvest lääne poole ning järve põhjakaldale. Kalastajad liiguvad sageli kuni Leetsi järvest lõunasuunas paikneva kanalini (Väike-Taraski maaüksust jõega liitev kanal). Paatide ja veespordivahenditega liigeldakse Leetsi järvel hooajaliselt aktiivselt. Järve põhjakaldal on olemas maanteelt mootorsõidukiga juurdepääs ning võimalus parkimiseks. Seal asuv suplusala on suvisel perioodil aktiivses kasutuses. Supluskoht jääb planeeringualast ca 60 m kaugusele. Supluskohast saab alguse populaarne ja aktiivse kasutusega Linnutee matkarada. Matkarada kulgeb kuni Ilmatsalu alevikuni. Osaliselt kulgeb nimetatud matkarada piki Kruusa kinnistu põhjakülge.

Planeeringuala idaossa ulatub Ilmatsalu I (TTP-393) maaparandussüsteemi reguleeriv võrk. Vahetusse lähedusse jäävad Alam-Pedja ja Kärevere looduskaitsealad.

Vahetus läheduses asuvatest kruntidest kaks on hoonestatud. Mõlemal asub kompaktne 1- kuni 2-korruseliste hoonetega elamukompleks õuemaal. Ligikaudu 225 meetrit planeeringualast põhjasuunas asub Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa tee.

Lähim bussipeatus maanteeasuunas on Kärevere silla peatus, mis jääb alast mööda teed ca 750 meetri ning linnulennult 300 meetri kaugusele. Tähtvere valla üldplaneeringuga on kavandatud matkarada, millest osa asub juurdepääsuteena kasutataval erateel.

Jõgeva, Järva ja Tartu maakonnaplaneeringut täpsustava teemaplaneeringu "Põhimaantee nr 2 (E263) Tallinn–Tartu–Võru–Luhamaa trassi asukoha täpsustamine km 92,0 – 183,0" kohaselt on kavandatud maantee ning planeeringuala vahele kogujatee.

Planeeringuala funktsionaalseid seoseid on graafiliselt kujutatud joonisel 3, olemasolevat olukorda joonisel 2.

3. Planeerimisettepanek

3.1. Planeeritava ala kruntideks jaotamine ja krundi ehitusõigus

Kogu planeeringuala on käesoleval ajal 100% maatulundusmaa sihtotstarbega ning antud planeeringuga kavandatakse krundi kasutamise sihtotstarvete ja piiride muutmist, et need vastaks reaalsele kavandatavale kasutusele ja sellest lähtuvatele vajadustele. Karjääri maaüksusel (pos 3) paikneb suures osas Leetsi järv, mistõttu on lisaks looduslikule maale vajalik määrata ka tehisveekogu otstarve. Kruusa maaüksus on jagatud kaheks krundiks, millest suurema puhul (pos 2) on tegu valdavalt loodusliku maaga, kuhu on lubatud rajada puhkeotstarbest lähtuvalt paadikuure. Eelmisest väiksema pindalaga krundile (pos 1) on ette nähtud üksikelamu sihtotstarve. Krundi ehitusõigust on võimalik realiseerida planeeritud hoonestusala ulatuses, ehitusõigus on toodud tabelis põhijoonisel ning samal joonisel on määratud ka hoonestusala paiknemine.

3.2. Teed, liiklus ja parkimiskorraldus

Planeeringualale juurdepääs on kavandatud Leetsi teelt. Tegemist on eraomandis oleva teega ning vajalik on servituutide seadmine tee kasutamiseks. Sama teed, sh positsioon 2 jäävat olemasolevat kruusateed kasutatakse Väike-Taraski maaüksusele juurdepääsuks.

Krundi positsioon 2 hoonestusalale juurdepääsuks on seetõttu vajalik kasutada kruusateed krundil positsioon 1 ning osaliselt positsioonil 3. Vajalik on seada servituut nimetatud tee kasutamiseks.

Positsioon 2 kavandatud hoonestusalani viib positsioon 1 ja positsioon 3 jääv ning kuni Leetsi järve kaldani ulatuv olemasolev kruusatee ja pinnastee lausega 2 meetrit. Tegemist on valdavalt

kruusa sisaldava pinnasega, mistõttu tee on sõiduatodele ja teistele kergetele mootorsõidukitele piisava kandevõimega. Absoluutkõrgus tee eelpool kirjeldatud lõigus on vahemikus 33,0 kuni 33,4 meetrit. Selle arvestusega on rajatud ka nimetatud pinnastee kasutamiseks truup, mis ühendab Leetsi järve kraaviga, mis kulgeb Väike-Taraski ja Kruusa kinnistu piiril.

Krundi positsioon 2 ulatuses on võimalik pinnase omaduste tõttu jätkata olemasolevat pinnasteed ilma täiendavaid mahukaid rajamistöid läbi viimata, sest huumuskiht on kavandatud pinnastee kohal ca 20 cm ning sellest sügavamal paikneb kandev kruusakiht. Sellest lähtuvalt on juurdepääs paadikuuridele ette nähtud hoonestusalale tagatud.

Krunt positsioon 2, sh paadikuuridele planeeritud hoonestusala, asub alal, kus esineb ajutisi üleujutusi, mistõttu tuleb arvestada asjaoluga, et transpordiga juurdepääs (va paadid jm veesõidukid) ei ole igal ajal võimalik.

Juurdepääs kallasrajale on tagatud olemasolevalt kruusakattega teelt (Leetsi tee).

Graafiliselt on mootorsõidukite juurdepääsud kruntidele ja liikluskorraldus kujutatud põhijoonisel (joonis 4).

3.3. Haljastuse, heakorra ja vertikaalplaneerimise põhimõtted

Olemasolev väärtuslik haljastus tuleb võimaluse korral kruntidel säilitada, sealjuures tuleb arvestada vajadusega puhastada ja tagada vaba liikumisvõimalus kallasrajal.

Krundile positsioon 3 on planeeritud Ilmatsalu jõe kaldale lauter, et võimaldada paatide randumist. Lauter on koht jõe ääres, mille kaudu saab randuda ja vajadusel paati kuivale tõmmata, kuid mitte silduda - see on kohapealsete looduslike materjalide ümberpaigutamise teel rajatud koht veesõidukite randumiseks, kus vajadusel on paatide üles tõmbamiseks ja vettelükkamiseks rannale asetatud ümarpuud. Puuduvad igasugused maapinnaga kohtkindlalt ühendatud rajatised ja järelvalve ning tegemist ei ole paadikanaliga.

Lauter on planeeritud asukohta, kus looduslikud olud seda kõige paremini võimaldavad. Juurdepääs lautrile on planeeritud jalgsi mööda kallasrada. Ilmatsalu jõel on 4 meetri ulatuses kallasrada. Seoses lautrikoha planeerimisega (krundil positsioon 3), nähakse ette kallasraja ümberjuhtimine lautri kõrvalt.

Krundile positsioon 1 on planeeritud tiik, mille ligikaudne asukoht on näidatud põhijoonisel. Tiik tuleb maavarale ligipääsu tagamiseks vajadusel likvideerida.

Seoses üleujutustega tuleb vertikaalplaneerimisega tagada ehitiste ohutus. Arvestades ala üleujutusohuga, peab eluhoonete +/-0,00 olema minimaalselt absoluutkõrgusel 34,7 m. Lubatud on keldrikorruse rajamine, kuid arvestada tuleb võimalusega, et üleujutused võivad keldrit kahjustada. Samuti peab olema maapind minimaalselt absoluutkõrgusel 34,7 m salvkaevu ümber ja soovitatavalt ka omapuhasti kohal (kuja ulatuses) ning teel.

Krundile positsioon 2 paadikuuridele planeeritud hoonestusala asub alal, kus esineb ajutisi üleujutusi. Arvestades eelnevat tuleb hoonete konstruktsioonid kavandada sellised, et need üleujutuse ajal Emajõe vooluga kaasa ei liigu. Üleujutusohuga alal olevates hoonetes ei tohi hoiustada keskkonnale ohtlikke aineid, nt naftasaaduseid, väetiseid, süütevedelikku, lahuseid, värvaineid jmt.

Hoonete projekteerimisel tuleb arvesse võtta koostatud geoloogilisi uuringuid (Lisad, Kobras AS töö, 2012-091) ning sõltuvalt ehitiste konstruktsioonist turbakihi eemaldamise vajadust.

Maavara kasutamine on planeeringuala ulatuses võimalik vastavalt Maapõuuseaduses peatükk 7 ära toodud nõuetele.

3.4. Tehnovõrkude ja -rajatiste asukohad

Käesoleva detailplaneeringuga on esitatud tehnovõrkude põhimõttelised lahendused, mida tuleb täpsustada vastavate projektidega. Tehnovõrkude ning nende kaitsevööndite ja servituutide täpsem paiknemine on toodud põhijoonisel (joonis 4).

3.4.1. Sademevee- ja reoveekanaliseerimine

Planeeringuala ei asu reoveekogumisalal ning krundil puudub praegu nii sademevee- kui ka reoveekanaliseerimise torustik.

Planeeringuala asub põhjavee väljavoolu piirkonnas. Tuginedes Vabariigi Valitsuse 29.11.2012. a. määruse nr 99 „Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, heit- ja sademevee reostusnäitajate piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed“ § 6 on planeeringuala olmereovesi ettenähtud käidelda omapuhastiga. Omapuhastina ei ole lubatud kasutada imbsüsteemi.

Suublasse juhitud sademe- ja reovesi peab vastama Vabariigi Valitsuse 29.11.2012. a. määrusega nr 99 „Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, heit- ja sademevee reostusnäitajate piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed“ peatükis 2 sätestatud nõuetele.

Omapuhasti soovituslik asukoht on näidatud joonisel 4. Omapuhasti rajatakse kinnise biopuhastussüsteemina, kuhu üleujutusvesi ei sisene, see ankurdatakse ning teenindusluuk rajatakse kõrgemale 1% tõenäosuslikust üleujutusastemest – 34,7 m. Omapuhasti väljavool suunatakse krundi positsioon 1 lõuna osas paiknevasse kraavi. Nimetatud kraav on Leetsi järvega truubi kaudu ühendatud.

Alternatiivina on lubatud kasutada ka kogumismahutit, mida tühjendatakse vastavat luba omava ettevõtte poolt.

Sademevesi on planeeritud juhtida vertikaalplaneerimise abil Kruusa kinnistu lõuna osas paiknevasse kraavi. Sademevee juhtimine naaberkinnistule on keelatud.

3.4.2. Veevarustus, sh tuletõrje veevarustus

Planeeringualal puudub praegu veevarustus.

Planeeringuala veega varustamine on kavandatud salvkaevu baasil. Veetorustikuga on ette nähtud ühendada planeeritud elamu ning vajadusel ka kõrvalhooned. Veetorustike kaitsevöönd on vastavalt keskkonnaministri 16.12.2005 määrusele nr 76 „Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kaitsevööndi ulatus“ alla 250 mm siseläbimõõduga torustikul 2 m mõlemal pool torustiku telgjoonest.

Salvkaevu rajamisel tuleb arvesse võtta üleujutusvee taset (Emajõe maksimaalne veetase 1% tõenäosusega on 34,7 m). Kaevusuu rajatakse kõrgemale 1% tõenäosuslikust üleujutustasemest.

Salvkaev tuleb rajada vastavalt Keskkonnaministri 09.07.2015. a määrusele nr 43 „Nõuded salvkaevu konstruktsiooni, puurkaevu või – augu ehitusprojekti ja konstruktsiooni ning lammutamise ja ümberehitamise ehitusprojekti kohta, puurkaevu või –augu projekteerimise, rajamise, kasutusele võtmise, ümberehitamise, lammutamise ja konserveerimise korra ning puurkaevu või –augu asukoha kooskõlastamise, ehitusloa ja kasutusloa taotluste, ehitus- või kasutusteatise, puurimispäeviku, salvkaevu ehitus- või kasutusteatise, puurkaevu või –augu ja salvkaevu andmete keskkonnaregistrisse kandmiseks esitamise ning puurkaevu või –augu ja salvkaevu lammutamise teatise vormid“.

Salvkaevule sobivaim asukoht leitakse kaevu rajamisel. Kui kõik eelnimetatud tingimused salvkaevu suhtes on täidetud, võib vajaduse korral salvkaev olla rajatud ka ehituskeeluvööndisse, kuid selle kaugus Pos 1 hoonestusalast ei tohi olla enam kui 10 meetrit veekogu suunas.

Positsioonile 1 on kavandatud tuletõrjevete hüdrant, mis on ühendatud olemasoleva kraaviga. Vajadusel tuleb kraavi süvendada, et tagada tuletõrje veevõtuks vajalikud tingimused.

3.4.3. Elektrivarustus, sh välisvalgustus

Kruusa maaüksuse loodeosa läbib loode-kagu suunaliselt F2 elektriõhuliin alla 1 kV, millel asub ühtlasi ka liitumiskilp.

Planeeringuala elektriga varustamine toimub ala loodeosas paiknevast liitumiskilbist. Krundisise elektritoide on ette nähtud maakaabliga. Krundisise kaabelliinide paigalduse korraldab krundi valdaja ning see lahendatakse projektiga.

Elektripaigaldise kaitsevöönd on vastavalt majandus- ja taristuministri 25.06.2015 vastu võetud määrusele nr 73 „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“ elektriõhuliinil 2 meetrit ja maakaabelliinil 1 meeter mõlemal pool liini telge.

Olemasolevad ja planeeritud elektriliinid ning nende kaitsevöönd on näidatud joonisel 4.

3.4.4. Sooja- ja gaasivarustus

Planeeringualal puudub praegu sooja- ja gaasivarustus.

Planeeringuala soojavarustus lahendatakse lokaalselt. Soovitav on kasutada küttesüsteeme, mis oleksid energiasäästlikud ning minimaalselt keskkonda saastavad. Hoonete projekteerimisel on soovitatav arvestada nende paiknemisega ilmakaarte suhtes. Hoonete kütmisel ei ole lubatud kasutada kivisütt ega muid rohkelt tahmavaid kütuseid. Lubatud on hoonestusala ulatuses maakütte kontuuri rajamine.

3.4.5. Sidevarustus

Planeeringualal puuduvad sideliinirajatised. Sidevarustus lahendatakse mobiilside baasil.

3.5. Muud seadusest ja teistest õigusaktidest tulenevad kinnisomandi kitsendused ja servituudi ettepanekud ning nende ulatus

Planeeringualale ulatub ILMATSALU I (TTP-393) maaparandussüsteemi reguleeriv võrk/maaparandushoiuala (väline tunnus 2103900020010001), Kärevere maardla (tunnus M383) ning üldplaneeringuga kavandatud väärtuslik maastik, kuhu kuulub ka Emajõe luhaala. Karjääri kinnistul on alluviaalsete muldade levikuala.

Maardla kasutamise korral maavara kaevandamiseks peab kaevandaja tagama piirkonna veevarustuse toimimise. Maavara kasutamise võimalused on sätestatud Maapõueseaduse peatükis 7.

Kruusa maaüksuse loodeosa läbib loode-kagusuunaliselt F2 elektriõhuliin alla 1 kV, mille kaitsevööndi ulatus on 2 meetrit liini keskteljest.

Planeeringualal paikneb Leetsi järv, mis seab järgmised kitsendused:

- veekogu kallasrada 4 m;
- ranna või kalda veekaitsevöönd 10 meetrit;
- ranna või kalda ehituskeeluvöönd 50 meetrit;
- ranna või kalda piiranguvöönd 100 meetrit;
- järves asuvad III kategooria kaitsealused liigid ja kivistised Dytiscus latissimus (laiujur).

Planeeringualal paikneb Ilmatsalu jõgi, mis seab järgmised kitsendused:

- veekogu kallasrada 4 m;
- ranna või kalda veekaitsevöönd 10 meetrit;
- ranna või kalda ehituskeeluvöönd 50 meetrit;
- ranna või kalda piiranguvöönd 100 meetrit.

Planeeringuga tehakse ettepanek järgmiste servituutide seadmiseks:

Tabel 1. Servituudi ettepanekud

Teeniv kinnisasi	Valitsev kinnisasi/ isik	Servituut/isiklik kasutusõigus
Positsioon 2	Positsioon 1	juurdepääsuservituut
Taraski (katastritunnus 83101:001:0039)	Positsioon 1	juurdepääsuservituut
Leetsi (katastritunnus 83101:001:0043)	Positsioon 1	juurdepääsuservituut
Positsioon 1	Positsioon 2	juurdepääsuservituut
Taraski (katastritunnus 83101:001:0039)	Positsioon 2	juurdepääsuservituut
Leetsi (katastritunnus 83101:001:0043)	Positsioon 2	juurdepääsuservituut
Karjääri (Positsioon 3)	Positsioon 2	Juurdepääsuservituut
Positsioon 2	Väike-Taraski (83101:001:0166)	juurdepääsuservituut
Positsioon 1	Väike-Taraski (83101:001:0166) / tehnovõrgu valdaja	tehnovõrgu talumise servituut (madalpinge maakaabel ja elektriõhuliin)
Karjääri (Positsioon 3)	Tartu Linnavalitsus	Leetsi järve, kallaraja, juurdepääsu isiklik kasutusõigus
Positsioon 1 ja 2	Tartu Linnavalitsus	juurdepääsu isiklik kasutusõigus
Positsioon 2	Tartu Linnavalitsus	matkaraja isiklik kasutusõigus

Servituutide ulatus on toodud põhijoonisel (joonis 4) ning kirjeldus tabelis 1.

3.6. Keskkonnatingimused planeeringuga kavandatu elluviimiseks

Planeeringualal ei asu ohtlike ainete ladestuskohti ega teisi jääkreostust tekitavaid objekte, ka ei ole kavandatud keskkonnaohtlikke rajatisi ja tegevusi. Jäätmemajandus lahendatakse vastavalt kehtivatele normatiividele ja seadusandlusele. Olmejäätmete äravedu tuleb korraldada jäätmekäitlusluba omavate firmade kaudu. Kõik ohtlikud jäätmed tuleb koguda vastavalt kehtivatele eeskirjadele.

Tegemist on üleujutusala. Sellest tulenevalt on seatud keskkonnatingimused hoonenulli (vt 3.2) ja omapuhasti rajamise tehnilistele tingimustele (vt ptk 3.2 ja 3.3.1).

Planeeringualale jääval Kärevere maardla alal on kinnisasja omanik kohustatud lubama üldgeoloogilist uurimistööd, välja arvatud maavarade otsing. Üldgeoloogilist uurimistööd ei või teha kinnisasja omaniku nõusolekuta viljapuuaias, õues või hoonete all ning elamule lähemal kui 50 meetrit. Eraõiguslikule isikule kuuluval kinnisasjal võib teha geoloogilist uuringut, maavaraotsingut või kaevandada maavaravaru kokkuleppel kinnisasja omanikuga.

Krundile positsioon 1 on planeeritud tiik. Tiigi suurus jääb alla ühe hektari. Tiigi rajamisel välja kaevatud pinnast võib kasutada planeeritud ehitiste rajamisel. Kuna tegemist on tugeva põhjavee juurdevooluga alaga ei ole tiigi veega täitumine probleemiks ka juhul kui planeeringualal asuvat maavara kaevandatakse. Tuleb arvestada võimalusega, et krundil positsioon 1 kavandatud tiik likvideerub maavara kaevandamise korral.

Piirete rajamine väljaspool hoonestatavat ala (hoonete vahelist õueala) on keelatud, soovituslik piirdeid mitte rajada. Kallasrajal liikumist ei ole lubatud piirata.

Vajalik on määrata isiklik kasutusõigus Leetsi järve (Pos 3), kallasraja, matkaraja ja juurdepääsu avalikuks kasutamiseks.

3.7. Kuritegevuse riske vähendavad nõuded ja tingimused

Kuritegevuse riskide vähendamiseks on planeeringuga lubatud hoonete vahelisel õuealal piirete rajamine.

Edasise projekteerimise käigus on soovitav näha ette meetmed kuritegevuse ennetamiseks lähtuvalt Eesti Standard EVS 809-1:2002 Kuritegevuse ennetamine, Linnaplaneerimine ja Arhitektuur. Osa 1: Linnaplaneerimise normdokumendist.

Välisruumi projekteerimisel tuleb arvestada erinevate kuritegevust vähendavate meetmetega. Oluliseks tuleb seada:

- konkreetsed ja selgelt eristatavad juurdepääsud ja liikumisteed;
- jälgitavus;
- vastupidavate ja kvaliteetsete materjalide kasutamine (uksed, aknad, lukud, pingid, prügikastid, märgid);
- murdvaraste jaoks ligipääsetavate uste ja akende turvalisemaks muutmine vähendab sissemurdmise riski.

3.8. Planeeringu kehtestamisest tulenevate võimalike kahjude hüvitaja

Planeeringu realiseerimisel ei tohi põhjustada kahju kolmandatele isikutele. Selleks tuleb tagada, et rajatavad hooned ja rajatised (teed, tehnovõrgud, tiigid jm) ei kahjustaks naaberkruntide kasutamise võimalusi (kaasa arvatud haljastust, kaevu (joogivee) kvaliteeti ja olemasolu jne) ei ehitamise ega kasutamise käigus. Ehitamise või kasutamise käigus tekitatud kahjud tuleb tekitaja (planeeritud kruntide igakordsete omanike) poolt hüvitada koheselt.

3.9. Planeeringu elluviimise võimalused

Planeering rakendub vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ja õigusaktidele. Kruntide ehitusõigused realiseeritakse krundi igakordse omaniku poolt. Kruusa ja Karjääri kinnistute igakordne omanik on kohustatud võimaldama läbipääsu matkarajal liikujatele ning avalikult kasutada Leetsi järve (Pos 3) ja kallasrada ning sellele juurdepääsu.

Vastava kokkuleppe (isikliku kasutusõiguse seadmine) sõlmimine on detailplaneeringu kehtestamise eelduseks.

Võimalike tehnovõrkude rajamine toimub vastavalt krundivaldaja ja võrguvaldajate kokkulepetele.

4. Kooskõlastuste ja koostöö kokkuvõte

Kokkuvõtte koostööst ja kooskõlastustest on antud tabelis 2.

Tabel 2. Kooskõlastused ja koostöö

Kuupäev	Asutuse või ettevõtte nimetus /maaüksus	Kooskõlastuse nr, tingimused ja/või seisukoht	Nimi ja amet
12.07.2017	Elektrilevi OÜ Tartu region	Kooskõlastus nr 8053563339. Tööjoonised kooskõlastada täiendavalt.	T. Borševitskaja
26.07.2017	Põllumajandusamet	Kooskõlastus kirjaga nr 14.21/13162	Hannes Puu
20.05.2019	Keskkonnaamet	Kooskõlastuse kiri nr 6-2/19/4227-4.	Ena Poltimäe
10.05.2019	Päästeamet Lõuna päästekeskus	Kooskõlastatud	Pjotr Vorobjov
15.08.2017	Maa-amet	Kooskõlastuskiri nr 6-3/17/12441-2	Tambet Tiits
16.08.2017	Maanteeamet	Kooskõlastuskiri nr 15-2/16-00744/285	Tuuli Veersalu
14.08.2017	Taraski (83101:001:0043)	Nõus Taraski kinnistule servituudi seadmisega, kui tee hoolduskohustus läheb valitseva kinnistu või servituudi omanikule	Martin Tishler, Tornator Eesti OÜ volitatud esindaja
22.11.2019	Leetsi (83101:001:0043)	Kooskõlastatud juurdepääsuservituudi seadmine läbi Leetsi kinnistu.	Toivo Talangu

5. Joonised